

NOTAT

Bekendtgørelse om forretningsorden for Det Psykiatriske Patientklagenævn

I medfør af § 36, stk. 4, i lov om anvendelse af tvang i psykiatrien m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 936 af 2. september 2019 fastsættes:

Kapitel 1

Det Psykiatriske Patientklagenævns sammensætning og opgaver

§ 1. Efter § 34 i lov om anvendelse af tvang i psykiatrien m.v. oprettes et psykiatrisk patientklagenævn ved Nævnenes Hus.

§ 2. Det Psykiatriske Patientklagenævn behandler klager over tvangsindlæggelse, tvangstilbageholdelse, tilbageførsel, tvangsbehandling, tvangsfiksering, anvendelse af fysisk magt, indgivelse af et beroligende middel med magt, beskyttelsesfiksering, anvendelse af personlige alarm- og pejlesystemer og særlige dørlåse, personlig skærmning, der uafbrudt varer mere end 24 timer, aflåsning af døre i afdelingen samt oppegående tvangsfiksering og aflåsning af patientstue på Sikringsafdelingen under Retspsykiatrisk afdeling, Region Sjælland, på de psykiatriske afdelinger, der hører under den eller de sygehusmyndigheder, som er beliggende i den pågældende region.

Stk. 2. Parter i sagen er patienten og sygehusmyndigheden. Er klagen tillige rettet mod nærmere angivne sundhedspersoner, har de pågældende ligeledes stilling som parter.

§ 3. Ved afgørelsen af den enkelte sag består Det Psykiatriske Patientklagenævn af 3 personer: Direktøren for Nævnenes Hus eller ansatte, som direktøren har bemyndiget hertil som formand, et medlem beskikket efter indhentet udtalelse fra Lægeforeningen samt et medlem beskikket efter indhentet udtalelse fra Danske Handicaporganisationer eller en tilsvarende beskikket stedfortræder for et medlem.

Stk. 2. Nævnenes Hus varetager Det Psykiatriske Patientklagenævns sekretariatsopgaver og afholder udgifterne ved nævnets virksomhed, herunder vederlag til nævnets medlemmer og stedfortrædere.

Kapitel 2

Forberedelse af sagerne

§ 4. Efter lovens § 35 skal sygehusmyndigheden efter anmodning fra patienten eller patientrådgiveren indbringe sagen for Det Psykiatriske Patientklagenævn.

Stk. 2. Patienten og patientrådgiveren har endvidere mulighed for selv at indbringe sagen direkte for Det Psykiatriske Patientklagenævn.

§ 5. Ved sagens modtagelse træffer nævnets formand afgørelse om, hvorvidt klagen falder inden for nævnets kompetenceområde. Er det utvivlsomt, at klagen falder uden for nævnets kompetence, videresender formanden sagen til rette myndighed og underretter parterne herom. I andre tilfælde behandles spørgsmålet af Det Psykiatriske Patientklagenævn.

§ 6. Ved sagens modtagelse påser det psykiatriske nævns formand, at de nødvendige oplysninger er medsendt, herunder en angivelse af, hvad der klages over, en udskrift af tvangsprotokollen, en erklæring fra den behandlingsansvarlige overlæge samt behandlingsplanen.

Stk. 2. Indbringer patienten eller patientrådgiveren klagen direkte for Det Psykiatriske Patientklagenævn, underretter nævnets formand sygehusmyndigheden om klagen og anmoder samtidig sygehusmyndigheden om at fremsende de fornødne oplysninger til nævnet, jf. stk. 1.

Stk. 3. Nævnets formand sørger i øvrigt for sagens oplysning og træffer bestemmelse om tilvejebringelse af eventuelle yderligere erklæringer m.v.

§ 7. Nævnet eller et af dets medlemmer, der af nævnet bemyndiges hertil, kan i forbindelse med behandlingen af en konkret sag besigtige vedkommende psykiatriske afdeling.

Kapitel 3

Afholdelse af møder

§ 8. Formanden fastsætter tid og sted for møderne og leder nævnets møder.

Stk. 2. Møderne afholdes som videomøder på den psykiatriske afdeling, hvor patienten er eller har været indlagt i forbindelse med det tvangsindgreb, der klages over, jf. dog stk. 3 og 4.

Stk. 3. Møderne kan undtagelsesvist afholdes som telemøder, såfremt der sker elektronisk nedbrud eller lignende i forbindelse med afholdelse af videomøde.

Stk. 4. Såfremt patienten ikke ønsker, at mødet afholdes som video- eller telemøde, skal mødet i stedet afholdes på psykiatrisk afdeling, hvor patienten er eller har været indlagt i forbindelse med det tvangsindgreb, der klages over, medmindre afholdelse af møde på den psykiatriske afdeling ikke kan anses for hensigtsmæssigt for patienten.

Stk. 5. Formanden kan bestemme, at sager af særlig hastende karakter, herunder klager over beslutning om tvangsbehandling, der efter lovens § 32, stk. 3, i almindelighed har opsættende virkning, skal behandles forud for tidligere indkomne sager.

Stk. 65. Patienten, patientrådgiveren, sygehusmyndigheden, vedkommende overlæge og eventuelt andre involverede sundhedspersoner underrettes om tid og sted for det møde i Det Psykiatriske Patientklagenævn, hvor den pågældende sag skal behandles.

§ 9. Patientrådgiveren skal så vidt muligt være til stede ved klagens behandling i nævnet, jf. lovens § 24, stk. 2, 3. pkt. Det samme gælder for den læge, der har besluttet det tvangsindgreb, der klages over.

Stk. 2. Efter lovens § 36, stk. 2, har patienten og patientrådgiveren ret til mundtligt at forelægge sagen for nævnet. Samme ret har repræsentanter for sygehusmyndigheden, vedkommende overlæge og eventuelt andre involverede sundhedspersoner.

Stk. 3. I særlige tilfælde, hvor hensynet til patientens helbred eller til sagens behandling i nævnet afgørende taler herfor, kan nævnet bestemme, at patienten helt eller delvis skal være udelukket fra at deltage i forhandlingerne, jf. lovens § 36, stk. 2, 2. pkt.

§ 10. Det Psykiatriske Patientklagenævns møder er ikke offentlige.

Kapitel 4

Afgørelser m.v.

§ 11. Det Psykiatriske Patientklagenævn skal træffe afgørelse i klagesager om tvangsbehandling, der er tillagt opsættende virkning, jf. lovens § 32, stk. 3, inden 7 hverdage efter, at klagen er modtaget af nævnet, jf. lovens § 36, stk. 3, 1. pkt.

Stk. 2. I sager om oppegående tvangsfiksering på SIKRINGSafdelingen under Retspsykiatrisk afdeling, Region Sjælland, skal Det Psykiatriske Patientklagenævn træffe afgørelse senest 14 dage efter klagens modtagelse, jf. lovens § 36, stk. 3, 2. pkt.

Stk. 3. I andre sager skal Det Psykiatriske Patientklagenævn træffe afgørelse snarest muligt. Er afgørelse ikke truffet inden 14 dage efter, at klagen er modtaget af nævnet, skal nævnet underrette patienten og patientrådgiveren om grunden hertil samt om, hvornår afgørelse kan forventes at foreligge.

§ 12. Det Psykiatriske Patientklagenævns afgørelser træffes efter mundtlig votering ved stemmeflerhed.

Stk. 2. Afgørelsen indføres i en beslutningsprotokol. Et medlem kan kræve tilført protokollen en kort begrundelse for sit standpunkt.

Stk. 3. Det Psykiatriske Patientklagenævns afgørelser udfærdiges skriftligt, med begrundelse og med angivelse af, om det er et enigt nævn eller et flertal af nævnets medlemmer, der har truffet afgørelsen. Nævnets afgørelser underskrives af formanden eller den, formanden bemyndiger hertil.

§ 13. Det Psykiatriske Patientklagenævns afgørelse sendes til sagens parter.

§ 14. Det Psykiatriske Patientklagenævns afgørelser kan gå ud på, at tvangsindgrebet godkendes, eller at indgrebet findes at være foretaget med urette.

Stk. 2. Ved klage over beslutning om tvangsbehandling kan nævnet godkende eller tilside-sætte beslutningen. Dette gælder også, hvis klagen angår det præparat eller den dosering, der er angivet i beslutningen. Det Psykiatriske Patientklagenævn kan således ikke anvise et andet præparat eller dosering.

Stk. 3. Er klagen tillige rettet mod den eller de sundhedsperson(er), der har deltaget i den påklagede tvangsudøvelse, tager Det Psykiatriske Patientklagenævn stilling til, om der i den anledning er grundlag for at udtale kritik over for de(n) pågældende.

§ 15. Det Psykiatriske Patientklagenævn offentliggør hvert år en beretning om sin virksomhed. Beretningen udarbejdes i samarbejde med vedkommende psykiatriske afdelinger.

Kapitel 5

Klageadgang og klagevejledning

§ 16. Det Psykiatriske Patientklagenævn skal efter anmodning fra patienten eller patientrådgiveren indbringe sine afgørelser vedrørende tvangsindlæggelse, tvangstilbageholdelse, tilbageførelse, tvangsfiksering, beskyttelsesfiksering, oppegående tvangsfiksering på Sikringsafdelingen under Retspsykiatrisk afdeling, Region Sjælland og aflåsning af døre i afdelingen for retten efter reglerne i retsplejelovens kapitel 43 a. Forelæggelse for retten skal finde sted inden 5 hverdage efter anmodningens fremsættelse.

Stk. 2. Det Psykiatriske Patientklagenævns afgørelser om tvangsbehandling, anvendelse af fysisk magt, indgivelse af et beroligende middel med magt, personlige alarm- og pejlesystemer og særlige dørlåse, personlig skærmning, der uafbrudt varer mere end 24 timer, samt aflåsning af patientstue på Sikringsafdelingen, under Retspsykiatrisk afdeling, Region Sjælland, kan påklages til Det Psykiatriske Ankenævn, jf. § 38, stk. 1, i lov om anvendelse af tvang i psykiatrien m.v.

§ 17. Det Psykiatriske Patientklagenævn skal vejlede patienten og patientrådgiveren om adgangen til domstolsprøvelse efter retsplejelovens kapitel 43 a. Nævnet skal endvidere vejlede om, at begæring om sagens indbringelse for retten efter reglerne i retsplejelovens kapitel 43 a skal fremsættes inden 4 uger fra nævnets afgørelse i sagen, samt om at senere fremsættelse af begæringen indtil 6 måneder efter nævnets afgørelse i sagen undtagelsesvis kan tillades af retten, når der foreligger særlig grund til at fravige fristen. Det Psykiatriske Patientklagenævn skal endvidere gøre patienten og patientrådgiveren bekendt med, at sagen vil blive indbragt for retten af nævnet, og at retten beskikker en advokat for patienten, medmindre den pågældende selv har antaget en advokat.

Stk. 2. Nævnet skal endvidere vejlede sagens parter om adgangen til at klage over nævnets afgørelser vedrørende de øvrige tvangsindgreb til Det Psykiatriske Ankenævn, herunder om fristerne herfor.

Kapitel 6

Tavshedspligt

§ 18. Der påhviler Det Psykiatriske Patientklagenævns medlemmer tavshedspligt.

Kapitel 7

Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser

§ 19. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. november 2019.

Stk. 2. Samtidig ophæves bekendtgørelse nr. 1339 af 2. december 2010 om forretningsorden for de psykiatriske patientklagenævne.

Sundheds- og Ældreministeriet, den

Magnus Heunicke

/ Sabine Godsvig Laursen